

Saksnr. 24/4994

17.06.2026

Høringsnotat

Utvidelse av fritak for merverdiavgift for transport av postsendinger fra merverdiavgiftsområdet

Innhold

1	Innledning og sammendrag	3
2	Gjeldende rett	4
2.1	Generelt om merverdiavgiften	4
2.2	Nærmere om de aktuelle reglene	5
3	Bakgrunn	6
4	Departementets vurderinger og forslag	8
5	Økonomiske og administrative konsekvenser	10
6	Ikrafttredelse	10
7	Forslag til lovendring	10

1 INNLEDNING OG SAMMENDRAG

Finansdepartementet foreslår å utvide fritaket for merverdiavgift for postsendinger til utlandet. Målet med forslaget er at fritaket skal omfatte tilfeller der utviklingen nå har ført – og forventes å føre – til at det ved kjøpet av transporttjenesten dokumenteres at forsendelsen skal til angitt mottaker i utlandet. Frimerker og andre frankeringsmidler påført «Norge» eller «Noreg» blir fortsatt omsatt uten at det blir opplyst eller dokumentert hvem som er mottaker. Slik omsetning vil fortsatt være merverdiavgiftspliktig.

Departementet foreslår en endring av merverdiavgiftsloven (mval.) § 6-28 sjette ledd, som i dag fastsetter avgiftsplikt for enkeltforsendelser av brevpost til utlandet. Dette er et unntak fra det generelle fritaket for omsetning av transporttjenester som skjer direkte til eller fra steder utenfor merverdiavgiftsområdet, jf. mval. § 6-28 første ledd. Unntaket innebærer at omsetning av enkeltforsendelser av brev til utlandet avgiftsbelegges på samme måte som innenlands omsetning av posttjenester. Masseforsendelser av brev til utlandet er fritatt for avgift.

Etter gjeldende rett gjelder unntaket kun transport av brev som ytes av «*Posten Norge AS*» (i dag *Posten Bring AS*, heretter omtalt som *Posten*). Det ble innført i 2001¹ på bakgrunn av initiativ fra *Posten* og begrunnet med forenklingsbehov. Begrunnelsen for unntaket er at det ved kjøp av porto ikke var mulig å skille mellom frankering brukt på brev til mottakere innenlands og til mottakere i utlandet. Den teknologiske utviklingen har medført at det nå er flere posttjenester som dokumenterer mottakerens adresse ved kjøpet av forsendelsen. Destinasjon og mottaker blir imidlertid ikke dokumentert ved omsetning av frimerker og frankering ved bruk av frankeringsmaskin. Disse frankeringsmidlene er påført «Norge» eller «Noreg».

---

¹ Lov av 15. juni 2001 nr. 46 om endringer i skatte- og avgiftslovgivningen, VIII og IX

Begrunnelsen for unntaket gjør seg ikke lenger gjeldende for alle Postens tilbud om enkeltforsendelser av brev til utlandet. Finansdepartementet fremmer derfor forslag om å endre unntaket. Endringen innebærer at enkeltforsendelser til utlandet vil bli omfattet av fritaket i mval. § 6-28 første ledd, unntatt når forsendelsen er frankert med frankeringsmidler påført «Norge» eller «Noreg».

Fritaket vil være betinget av at dokumentasjonskravene i merverdiavgiftsforskriften § 6-28-3 første ledd er oppfylt. Det må følgelig dokumenteres at det foreligger en skriftlig avtale mellom posttilbyder og kjøper med opplysninger om avsender, avsendersted, mottaker og mottakersted, samt vederlag. Avtalen med disse opplysningene kan fremgå av og dokumenteres med salgsdokumentasjon.

Etter forslaget vil det fremgå av mval. § 6-28 sjette ledd at avgiftsfritaket i første ledd ikke gjelder for enkeltforsendelser fra merverdiavgiftsområdet som er frankert med frankeringsmidler påført «Norge» eller «Noreg».

Finansdepartementet anslår at den økonomiske konsekvensen ved en slik lovendring på usikkert grunnlag innebærer et årlig provenytnap i størrelsesorden 20-30 millioner kroner.

Departementet viser til forslag om endring av mval. § 6-28 sjette ledd. Departementet vil vurdere tidpunkt for ikrafttredelse nærmere etter høringen, men tar sikte på ikrafttredelse 1. januar 2027.

2 GJELDENE RETT

2.1 Generelt om merverdiavgiften

Merverdiavgiften er en generell avgift på innenlands forbruk av varer og tjenester. Formålet med merverdiavgiften er å skaffe inntekter til staten. I 2026 anslås inntektene fra avgiften til 410 mrd. kroner. Det finansierer om lag en femtedel av statsbudsjettet.

Det skal beregnes merverdiavgift i alle omsetningsledd. Merverdiavgiftspliktige virksomheter kan fradragføre inngående merverdiavgift på varer og tjenester som er til bruk i den avgiftspliktige virksomheten. Dette bidrar til at avgiften ikke belastes de næringsdrivende, men det endelige forbruket av varer og tjenester.

Den alminnelige merverdiavgiftssatsen er på 25 pst. Selv om merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk, er det flere unntak, fritak og reduserte satser. Fritak (såkalt nullsats) innebærer at den næringsdrivende har fradragsrett for inngående merverdiavgift, men at det ikke beregnes merverdiavgift på omsetningen. Virksomheter med omsetning som er unntatt fra den generelle merverdiavgiftsplikten, har ikke rett til fradrag for inngående merverdiavgift på varer og tjenester til virksomheten.

Merverdiavgift ved internasjonal handel bygger på destinasjonsprinsippet. Det innebærer at det landet der forbruket skjer, har beskatningsretten. Dette gjennomføres blant annet ved at merverdiavgift beregnes ved innførsel, mens eksport er fritatt for merverdiavgift.

2.2 Nærmere om de aktuelle reglene

Varetransport er som hovedregel avgiftspliktige tjenester etter mval. § 3-1.

Brevforsendelser anses som transport av varer.

Mval. § 6-28 første ledd fastsetter avgiftsfritak for omsetning av transporttjenester som finner sted i merverdiavgiftsområdet, dersom transporten skal skje direkte til eller fra steder utenfor merverdiavgiftsområdet.

Det er et vilkår for fritak at det er inngått en avtale om sammenhengende transport fra et sted i merverdiavgiftsområdet til et sted utenfor merverdiavgiftsområdet, eller omvendt. Med merverdiavgiftsområdet menes det norske fastlandet og alt område innenfor territorialgrensen, men ikke Svalbard, Jan Mayen eller de norske bilandene, jf.

mval. § 1-2 annet ledd. Det som er utenfor merverdiavgiftsområdet, omtales for enkelhets skyld også som «utlandet» her.

Dokumentasjonskravene for avgiftsfri transport av varer følger av merverdiavgiftsforskriften § 6-28-3 første ledd. Det er krav til dokumentasjon i form av skriftlig avtale. Denne må gjelde hele strekningen. Avtalen skal inneholde opplysninger om avsender, avsendersted, mottaker og mottakersted, samt vederlag.

Mval. § 6-28 sjette ledd fastsetter et unntak fra fritaket i bestemmelsens første ledd, for transport av brev ut av merverdiavgiftsområdet. Unntaket innebærer at enkeltforsendelser av brev til utlandet avgiftsberegnes som innenlands omsetning av posttjenester. Enhver form for porto for enkeltforsendelser må derfor avgiftsberegnes, uavhengig av om forsendelsen skal til utlandet eller er til innenlands post. Etter ordlyden gjelder unntaket kun for Postens egne forsendelser.²

Masseforsendelser av brev fra merverdiavgiftsområdet følger bestemmelsens første ledd om avgiftsfritak. For disse forsendelsene foreligger det normalt tilstrekkelig dokumentasjon på at det gjelder utenlandsforsendelser, se nærmere omtale av Postens distribusjonsavtaler om masseforsendelser under punkt 3.

For Postens posttjenester er det følgelig bare masseforsendelser av brev direkte til steder utenfor merverdiavgiftsområdet som er fritatt for merverdiavgift, mens enkeltforsendelser er avgiftsbelagt som om de var innenlands forsendelser.³

3 BAKGRUNN

Unntaket i mval. § 6-28 sjette ledd ble innført i 2001⁴ på bakgrunn av initiativ fra Posten. Det var den gang ikke mulig å skille mellom frankering til mottakere innenlands og til

---

² Jf. også Ot.prp. nr. 94 (2000-2001) punkt 6.5.1

³ Jf. også Merverdiavgiftshåndboken pkt. 6-28.7

⁴ Lov av 15. juni 2001 nr. 46 om endringer i skatte- og avgiftslovgivningen, VIII og IX

mottakere i utlandet. Det var heller ikke systemer for å dokumentere at forsendelsen skulle til en angitt mottaker i utlandet.

I forarbeidene til bestemmelsen uttalte Finansdepartementet følgende: «*Dersom Posten på bakgrunn av den tekniske utvikling senere vil kunne skille mellom frankering av brev til mottaker her i landet og mottaker i utlandet, vil departementet vurdere denne bestemmelsen nærmere*», jf. Ot.prp. nr. 94 (2000-2001) punkt 6.5.1.⁵

Bakgrunnen for departementets forslag her, er at Posten har opplyst at de nå har systemer som i flere tilfeller kan dokumentere nødvendige opplysninger ved frankering av brevforsendelser til utlandet. Ved salg via digitale salgskanaler skal systemene i dag kunne gi kvitteringsinformasjon som oppfyller merverdiavgiftslovens krav til dokumentasjon for avgiftsfri transport til utlandet.

Posten har videre opplyst at også ved salg via fysiske salgskanaler som postkontor og «Post i Butikk», forventes nytt system å være på plass sommeren 2026. Dette systemet skal også kunne gi nødvendig dokumentasjon ved utenlandsforsendelser.

Posten har også opplyst om at enkeltforsendelser som er frankert ved bruk av frimerker eller frankeringsmaskin, vil være de eneste typer forsendelser der destinasjon ikke er kjent ved kjøpet av porto. Det er etter det opplyste foreløpig ingen utsikter til at dette vil endres.

Som det fremgår under punkt 2, er masseforsendelser omfattet av fritaket i mval. § 6-28 første ledd. I 2003 ble Postens enerett redusert, og markedet for grensekryssende post ble åpnet for konkurranse. Det ble antatt at andre aktører ville komme inn på markedet, slik at det i større grad måtte tilrettelegges for konkurransenøytralitet. I denne

---

⁵ Se også Innst. O. nr. 130 (2000-2001) Skatte- og avgiftslovgivn. og finansieringsvirksomhetslovgivn., lovendr. pkt. 6.5.1

forbindelse ble det vurdert om Postens rutiner dekket «*behovet for kontroll og notoritet knytta til eksport av posttenesta*», se Ot.prp. nr. 93 (2002-2003) punkt 1.⁶

Distribusjonsavtaler om masseforsendelser ble ansett å dekke dette behovet og slike tjenester ble omfattet av fritaket ved lovendring med virkning fra 1. juli 2003.⁷ Dette er fremdeles gjeldende rett i dag.

Det hører også med til bakgrunnen for særbestemmelsen at Posten er utpekt som leveringspliktig tilbyder i midlertidig konsesjon med grunnlag i postloven av 2015 § 57. Etter postloven § 7 første ledd nr. 5 skal leveringspliktig tilbyder sikre et landsdekkende tilbud av «*innenlands formidling av postsendinger til og fra utlandet*». Verdenspostkonvensjonen gir regler om fri og uhindret bevegelse av postsendinger over landegrenser. Postloven § 7 første ledd nr. 5 er ment å reflektere dette.

Videre følger det av postloven § 18 første ledd at bare leveringspliktig tilbyder kan utgi frimerker eller andre frankeringsmidler påført «Norge» eller «Noreg». Dette er i tråd med Verdenspostkonvensjonens krav til utforming av frimerker for internasjonale forsendelser.⁸ Det er ikke gitt forskrift eller fattet enkeltvedtak om frimerker og andre frankeringsmidler slik det åpnes for i postloven § 18 tredje ledd.

4 DEPARTEMENTETS VURDERINGER OG FORSLAG

Departementet viser til at den generelle regelen for transporttjenester direkte til utlandet, er at slike tjenester er fritatt for merverdiavgift etter mval. § 6-28 første ledd. Unntaket i sjette ledd for transport av Postens brev fra merverdiavgiftsområdet, ble innført som følge av at det ikke var mulig å skille mellom frankering av forsendelser innenlands og til utlandet.

---

⁶ Se også Innst. O. nr. 122 (2002-2003) Skatte- og avgiftslovgivningen mv, lovendr. pkt. 2

⁷ Lov av 27. juni 2003 nr. 63 om endringer i skatte og avgiftslovgivningen, II og IX

⁸ Prop. 109 L (2014-2015) s. 71 Kapittel 13 Merknader til de enkelte bestemmelser, til § 18

Som det framgår av omtalen under punkt 3, har Posten nå systemer som i flere tilfeller kan dokumentere nødvendige opplysninger ved salg av frankering til forsendelser ut av merverdiavgiftsområdet.

Finansdepartementet mener derfor at unntaket i mval. § 6-28 sjette ledd bør endres, slik at flere postsendinger til utlandet blir omfattet av fritaket i bestemmelsens første ledd.

Fritak vil være betinget av at dokumentasjonskravene i merverdiavgiftsforskriften § 6-28-3 første ledd er oppfylt. Etter denne bestemmelsen er det krav til dokumentasjon i form av skriftlig avtale og at denne må gjelde hele strekningen. Avtalen skal inneholde opplysninger om avsender, avsendersted, mottaker og mottakersted, samt vederlag. Departementet viser til at avtalen med opplysningene kan fremgå av kvittering ved kjøp av porto til forsendelser til utlandet, og hvor kvitteringen da oppfyller dokumentasjonskravene.

Frimerker eller andre frankeringsmidler påført «Norge» eller «Noreg» bør etter departementets syn fortsatt være avgiftspliktig, da destinasjon mv. normalt ikke dokumenteres ved kjøpet av disse formene for frankering. Ved omsetning av slik frankering gis følgelig ikke dokumentasjon som oppfyller dokumentasjonskravene i merverdiavgiftsforskriften § 6-28-3 første ledd. Departementet foreslår at det reguleres i mval. § 6-28 sjette ledd at avgiftsfritaket i første ledd ikke gjelder for enkeltsendinger fra merverdiavgiftsområdet som er frankert med frimerker eller andre frankeringsmidler påført «Norge» eller «Noreg». Som nevnt over er det bare leveringspliktig tilbyder av post som kan utgi slike frankeringsmidler, jf. postloven § 18.

Postsendinger som ikke omfattes av mval. § 6-28 sjette ledd, faller innunder første ledd. Her er avgiftsfrihet som nevnt forutsatt av at dokumentasjonskravene i forskriften er oppfylt.

Endringsforslaget innebærer altså at avgiftsplikten på transport av brev ut fra merverdiavgiftsområdet begrenses til forsendelser med frankeringsmidler som er kjøpt uten at dokumentasjonskravene for avgiftsfri transport til utlandet er oppfylt. Denne type forsendelser vil avgiftsbelastes som innenlands forsendelser.

Endringsforslaget innebærer ingen endringer for masseforsendelser av brev, som etter gjeldende rett er omfattet av fritaket i mval. § 6-28 første ledd, jf. omftalen under punkt 2.

Departmentet viser til forslag om endring av mval. § 6-28 sjette ledd.

5 ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Finansdepartementet anslår at den økonomiske konsekvensen ved en slik lovendring på usikkert grunnlag innebærer et årlig provenytap i størrelsesorden 20-30 millioner kroner. Det antas at endringen ikke medfører administrative konsekvenser av betydning for Skatteetaten.

6 IKRAFTTREDELSE

Departmentet vil vurdere tidpunkt for ikrafttredelse nærmere etter høringen, men tar sikte på ikrafttredelse 1. januar 2027.

7 FORSLAG TIL LOVENDRING

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) skal § 6-28 sjette ledd lyde:

(6) Fritaket gjelder ikke *for transport av postsendinger* fra merverdiavgiftsområdet *som er frankert med frankeringsmidler påført «Norge» eller «Noreg»*, med mindre det gjelder *masseforsendelser*.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2027.